

**موضوع: نحوه احتساب اضافه کار
در تعیین مستمری بازنشستگی
کارکنان دستگاههای اجرایی**

اداره کل تأمین اجتماعی استان.....

در اجرای تصویب نامه شماره ۱۲۲۲۹۰/ت/۵۱۱۲۸ هـ مورخ ۹۵/۱۰/۵ هیأت محترم وزیران موضوع آئین نامه اجرائی ماده ۵۹ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مراتب را به شرح ذیل اعلام می دارد:

الف) مشمولین:

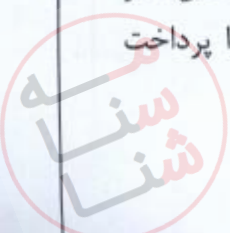
آن دسته از کارکنان دستگاههای اجرائی که از تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱ تا ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ (تاریخ پایان اجرای قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه کشور) بازنشسته شده و براساس قانون مدیریت خدمات کشوری حق بیمه مربوطه از اضافه کار آنان کسر نشده است، می بایست براساس تصویب نامه فوق اشاره از تأثیر حق بیمه های مکسوره بابت اضافه کار در طول دوره خدمت بهره مند گردند.

شایان ذکر است براساس ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانکها و بیمه های دولتی، دستگاه اجرائی نامیده می شوند.

افراد زیر از شمول این بخشنامه خارج می باشند :

۱) کارکنان مشمول قانون کار دستگاههای اجرایی و شرکتهایی که بعد از ۱۳۸۸/۱/۱ در اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش غیردولتی واگذار گردیده و در زمان بازنشستگی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری نبوده اند.

۲) آن دسته از بیمه شدگانی که مبالغ حقوق و دستمزد مبنای کسر حق بیمه آنان در تمامی ایام دو سال آخر پرداخت حق بیمه منتهی به بازنشستگی همراه با اضافه کار بوده و یا سقف دستمزد حق بیمه را پرداخت نموده باشند.

۳) بیمه شدگانی که با ارائه دادخواست و اخذ دادنامه از دیوان عدالت اداری به طرفیت دستگاه مربوطه و یا این سازمان و به خواسته اعمال مبلغ اضافه کار در میزان مستمری از مزایای مربوطه برخوردار شده اند.

ب) فرآیند اجرایی:

- واحد امور فنی مستمری های شعب برقرار کننده مستمری براساس اطلاعات موجود در پایگاه اطلاعات مستمری بگیران، فهرست اولیه بازنشستگان و دستگاههای مشمول را جهت برآورد حجم کار استخراج نموده و اطلاعات مربوط به چگونگی پرداخت اضافه کار به کارکنان و پرداخت حق بیمه به سازمان را مطابق فرم نمونه شماره ۱ و اطلاعات تکمیلی کارکنان مشمول این بخشنامه را طبق فرم نمونه شماره ۲ می بایست به همراه فایل اطلاعاتی مربوط به کسورات مالیات از دستگاههای اجرایی اخذ نمایند.

فرمهایی قابل دریافت و رسیدگی هستند که کاملاً تکمیل شده و دارای تائیدیه و امضاء ذیحساب، مدیر امور مالی، بالاترین مقام دستگاه و ممههور به مهر شرکت یا سازمان مربوطه باشند. اطلاعات دریافتی از دستگاهها حتی المقدور بصورت گروهی اخذ و لازم است در آن حقوق و مزایای پرداختی، مبلغ اضافه کار و تمامی اطلاعات مورد نیاز مندرج در آن به تفکیک هر ماه قید شده باشد.

- فهرست دریافت شده به منظور رسیدگی و مطابقت با لیستهای پرداخت حق بیمه و مقررات جاری به واحد درآمد حق بیمه ارسال و پس از بررسی و مقایسه هر یک از اقلام مشمول کسر حق بیمه با لیستهای ارسال شده از سوی کارفرما (دستگاه) در صورت وجود هرگونه ایراد، مغایرت و یا ابهام در مورد اطلاعات ارائه شده می بایست مراتب از سوی واحد امور فنی مستمریها به دستگاه مربوطه جهت بررسی مجدد و رفع مغایرت اعاده گردد.

- پس از تأیید موضوع از سوی واحد درآمد حق بیمه، واحد امور فنی مستمری ها ضمن ورود اطلاعات لازم و انجام محاسبه مجدد مستمری افراد ذینفع، می بایست فرم نمونه شماره ۳ را از سیستم مکانیزه اخذ نماید.

- نتایج بررسی موضوع همراه با مستندات و فرم های نمونه شماره ۲ و ۳ می بایست در کارگروهی مشتمل بر مسئول امور فنی مستمریها، مسئول نامنویسی و حسابهای انفرادی و مسئول درآمد حق بیمه مطرح و نتیجه ذیل فرم نمونه شماره ۳ صورتجلسه شده و سپس بر اساس سطوح دسترسی تعیین شده برای افراد کارگروه، مراتب در سیستم مکانیزه ثبت و پس از تائید مسئولین یاد شده امکان صدور حکم تغییرات و اصلاح مبلغ مستمری ایجاد می گردد.

- به منظور جلوگیری از بروز هر گونه وقفه در پرداخت مستمری ماهانه، لازم است واحدهای اجرایی ذیربط ضمن تعامل و هماهنگی، اقدامات موضوع این بخشنامه را در اسرع وقت به انجام رسانند.

- کلیه واحدهای اجرایی مکلفند وفق مفاد این بخشنامه نسبت به محاسبه، صدور حکم تغییرات و اصلاح میزان مستمری در خصوص پرونده های بازنشستگی فعال و یا تبدیل شده به بازماندگان و پرداخت مابه التفاوت آن از تاریخ برقراری با رعایت ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی اقدام نمایند.

ج) نحوه محاسبه:

- ۱) مجموع مبلغ اضافه کار ماهانه اعلام شده توسط دستگاه اجرایی طی آخرین دو سالی که حق بیمه از اضافه کار کسر گردیده را بر جمع سایر مبالغ حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه همان دوره (بدون احتساب اضافه کار) تقسیم می نمائیم.
- ۲) نسبت به دست آمده را در مبلغ میانگین حقوق و مزایای آخرین دو سال پرداخت حق بیمه منتهی به بازنشستگی فرد (بدون احتساب اضافه کار) ضرب می نمائیم.
- ۳) عدد حاصله را در مجموع سنواتی که از اضافه کار بیمه شده کسر شده است ضرب و بر عدد ۳۰ تقسیم می کنیم تا **مبلغ افزایش** بدست آید.
- ۴) مبلغ مستمری استحقاقی زمان برقراری بدون احتساب اضافه کار مجدداً محاسبه و با عدد بدست آمده از بند ۳ جمع می گردد تا **مبلغ مستمری زمان برقراری پس از افزایش** به دست آید.

د) مثالها:

مثال اول - بیمه شده ای در تاریخ ۹۵/۷/۱ با داشتن ۳۰/۰۸۳ سال سابقه پرداخت حق بیمه بازنشسته شده است. مجموع دستمزد مشمول کسر حق بیمه آخرین دو سال وی مطابق ارقام ثبت شده در سیستم مکانیزه با احتساب اضافه کار به مبلغ ۵۲۰،۳۲۵،۸۰۰ ریال بوده که مبلغ ۱۰۰،۴۶۴،۰۰۰ ریال آن اضافه کار است. مجموع حقوق و مزایای آخرین دو سال منتهی به بازنشستگی وی (بدون احتساب اضافه کار) نیز مطابق لیستهای پرداخت حق بیمه ۴۹۸،۵۵۳،۹۲۰ ریال بوده و میانگین آن ۲۰،۷۷۳،۰۸۰ ریال است. چنانچه میزان سنوات همراه با اضافه کار وی جمعاً ۲۷/۸۷۸ سال باشد، روش محاسبه به قرار زیر است:

$$۵۲۰،۳۲۵،۸۰۰ - ۱۰۰،۴۶۴،۰۰۰ = ۴۱۹،۸۶۱،۸۰۰$$

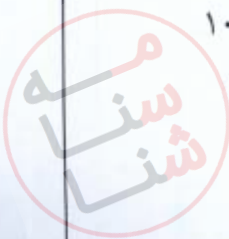
حقوق و مزایا بدون اضافه کار

$$۱۰۰،۴۶۴،۰۰۰ \div ۴۱۹،۸۶۱،۸۰۰ = ۰/۲۳۹$$

نسبت اضافه کار (تا سه رقم اعشار)

$$۲۰،۷۷۳،۰۸۰ \times ۰/۲۳۹ = ۴،۹۶۴،۷۶۶$$

مبلغ موضوع بند ۲

$$۴.۹۶۴.۷۶۶ \times ۲۷/۸۷۸ \div ۳۰ = ۴.۶۱۳.۵۹۲ \quad \text{مبلغ افزایش}$$

$$۲۰.۷۷۳.۰۸۰ \times ۳۰/۰.۸۳ \div ۳۰ = ۲۰.۸۳۰.۵۵۲ \quad \text{مستمری استحقاقی}$$

$$۲۰.۸۳۰.۵۵۲ + ۴.۶۱۳.۵۹۲ = ۲۵.۴۴۴.۱۴۴ \quad \text{مستمری زمان برقراری پس از افزایش}$$

مثال دوم - بیمه شده ای در تاریخ ۹۴/۴/۱ با داشتن ۳۱/۱۵۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه بازنشسته شده است. مجموع دستمزد مشمول کسر حق بیمه وی طی آخرین دو سالی که از آن اضافه کار کسر شده مربوط به بازه زمانی ۹۱/۱/۱ لغایت ۹۲/۱۲/۲۹ مطابق ارقام ثبت شده در سیستم مکانیزه مبلغ ۴۴۱.۶۵۰.۷۰۰ ریال بوده که مبلغ ۹۳.۵۴۵.۰۰۰ ریال آن اضافه کار است و مبلغ ۳۷۵۲۶۷۷۳ ریال اضافه کار در محاسبه مستمری لحاظ شده است. مجموع حقوق و مزایای آخرین دو سال منتهی به بازنشستگی نیز مطابق لیستهای پرداخت حق بیمه ۴۲۸.۵۵۳.۹۰۰ ریال بوده است، چنانچه ۱۹/۷۵۰ سال از ایام اشتغال وی همراه با اخذ حق بیمه از اضافه کار مقرر باشد، روش محاسبه به قرار زیر است:

$$۴۴۱.۶۵۰.۷۰۰ - ۹۳.۵۴۵.۰۰۰ = ۳۴۸.۱۰۵.۷۰۰ \quad \text{حقوق و مزایا بدون اضافه کار}$$

$$۹۳.۵۴۵.۰۰۰ \div ۳۴۸.۱۰۵.۷۰۰ = ۰/۲۶۹ \quad \text{نسبت اضافه کار (تا سه رقم اعشار)}$$

مجموع حقوق و مزایای آخرین دو سال منتهی

$$۴۲۸.۵۵۳.۹۰۰ - ۳۷۵۲۶۷۷۳ = ۳۹۱۰۲۷۱۲۷ \quad \text{به بازنشستگی بدون احتساب اضافه کار}$$

$$۳۹۱۰۲۷۱۲۷ \div ۲۴ = ۱۶.۲۹۲.۷۹۷ \quad \text{میانگین حقوق و مزایای دو سال آخر بدون احتساب اضافه کار}$$

$$۱۶.۲۹۲.۷۹۷ \times ۰/۲۶۹ = ۴.۳۸۲.۷۶۲ \quad \text{مبلغ موضوع بند ۲}$$

$$۴.۳۸۲.۷۶۲ \times ۱۹/۷۵۰ \div ۳۰ = ۲.۸۸۵.۳۱۹ \quad \text{مبلغ افزایش}$$

$$۱۶۲۹۲۷۹۷ \times ۳۱/۱۵۵ \div ۳۰ = ۱۶۹۲۰۰۷۰ \quad \text{مستمری استحقاقی جدید پس از کسر اضافه کار}$$

$$۱۶۹۲۰۰۷۰ + ۲.۸۸۵.۳۱۹ = ۱۹.۸۰۵.۳۸۹ \quad \text{مستمری زمان برقراری پس از افزایش}$$

مثال سوم - بیمه شده ای در تاریخ ۸۸/۱۲/۲۵ با داشتن ۳۰/۹۲۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه بازنشسته شده است. مجموع دستمزد مشمول کسر حق بیمه آخرین دو سال وی مطابق ارقام ثبت شده در سیستم مکانیزه با احتساب اضافه کار و مربوط به بازه زمانی ۸۶/۱۲/۲۴ لغایت ۸۸/۱۲/۲۴ به مبلغ ۱۵۶.۸۰۰.۰۰۰ ریال است که

در زمان بازنشستگی تماماً در تعیین مستمری لحاظ شده است . بنابر این تغییری در میزان مستمری وی ایجاد نمی گردد.

مسئول حسن اجرای این بخشنامه، مدیران کل و معاونین، رؤسا و کارشناسان ارشد امور فنی مستمری ها، نامنویسی و حسابهای انفرادی و درآمد حق بیمه در ادارات کل استانها و مسئولین ذیربط در واحد های اجرایی و شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین خواهند بود.

دین... التوفیق
دکتر سید تقی نوربخش
مدیر عامل

در کانال تلگرامی شناسنامه قانون عضو شوید
<https://t.me/shenasname>

